

FIȘA DISCIPLINEI
ANUL UNIVERSITAR
2024- 2025

1. DATE DESPRE PROGRAM

1.1 Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA DE MEDICINA SI FARMACIE DIN CRAIOVA
1.2 Facultatea	ASISTENȚĂ MEDICALĂ
1.3 Departamentul	1
1.4 Domeniul de studii	SĂNĂTATE
1.5 Ciclul de studii ¹	LICENȚĂ
1.6 Programul de studii/Calificarea	ASISTENȚĂ MEDICALĂ GENERALA

2. DATE DESPRE DISCIPLINĂ

2.1 Denumirea disciplinei	ANATOMIE PATOLOGICĂ						
2.2. Codul disciplinei	AM2201						
2.3 Titularul activităților de curs	Prof. univ. dr. Claudiu Mărgăritescu						
2.4 Titularul activităților de seminar	Asist univ. dr. Bianca Andreianu						
2.5. Gradul didactic	Profesor, Asist univ.						
2.6. Încadrarea (norma de bază/asociat)	Norma de bază						
2.7. Anul de studiu	II	2.8. Semestrul	II	2.9. Tipul disciplinei (conținut) ²⁾	DF	2.10. Regimul disciplinei (obligativitate) ³⁾	DI

3. TIMPUL TOTAL ESTIMAT (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	1	din care: 1 curs	1	1 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	28	din care: 1 curs	14	1 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp ore					
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					10
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					5
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					5
Tutoriat					2
Examinări					-
Alte activități...consultații, cercuri studentesti					-
3.7 Total ore studiu individual	22				
3.9 Total ore pe semestru	50				
3.10 Numărul de credite ⁴⁾	2				

4. PRECONDIȚII (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	Studentii trebuie să aibă cunoștințe solide de Anatomie, Histologie, Biochimie, Fiziologie, Fiziopatologie, Imunologie.
4.2 de competențe	-

5. CONDIȚII (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	-
5.2. de desfășurare a seminarului/laboratorului	Pregătirea în prealabil, prin studiu individual al noțiunilor predate în cadrul cursului

6. COMPETENȚELE SPECIFICE ACUMULATE ⁶⁾⁷⁾	
COMPETENȚE PROFESIONALE	<p>C1. Cunoaștere, înțelegere și utilizare a limbajului specific</p> <ul style="list-style-type: none">• să cunoască noțiunile de patologie generală în context clinic <p>C2. Explicare și interpretare</p> <ul style="list-style-type: none">• să abordeze leziunea în relație cu localizarea anatomică, particularitățile histologice și biochimice, mecanismele fiziopatologice implicate <p>C3. Aplicare, transfer și rezolvare de probleme</p> <ul style="list-style-type: none">• să recunoască macroscopic și microscopic leziuni și să decidă necesitatea unor investigații suplimentare <p>C4. Reflecție critică și constructivă</p> <ul style="list-style-type: none">• să abordeze leziunile din perspectiva particularitatilor comunitatii, în relație directă cu condițiile sociale, economice sau/si culturale proprii acelei colectivități. <p>C5. Creativitate și inovare</p> <ul style="list-style-type: none">• să inițieze și să finalizeze activități de cercetare științifică sau/si formativă în domeniul sau de competențe
COMPETENȚE TRANSVERSALE	<p>C6. Autonomie și responsabilitate</p> <ul style="list-style-type: none">-să însușească reperele morale necesare pentru cultivarea unei personalități pozitive, în sensul corectitudinii, onestității, disponibilității pentru pacienți, cooperării pentru rezolvarea problemelor medicale din comunitate <p>C7. Interacțiune socială;</p> <ul style="list-style-type: none">-să recunoască și să aibă respect pentru diversitate și multiculturalitate-să învețe ceea ce înseamnă lucrul în echipă și să optimizeze relațiile din interiorul acesteia-să învețe să realizeze o comunicare optimă scrisă și verbală cu membrii echipei și cu pacienții-să se implice în acțiuni de voluntariat, să cunoască problemele esențiale ale comunității <p>C8. Dezvoltare personală și profesională</p> <ul style="list-style-type: none">-să aibă deschiderea către învățarea pe tot parcursul vieții-să conștientizeze necesitatea studiului individual-să valorifice potențial propriu în activitățile colective-să utilizeze informația scrisă și electronică

7. OBIECTIVELE DISCIPLINEI (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Dobândirea cunoștințelor de patologie generală privind procesele fundamentale la diferite nivele structurale; Dobândirea competențelor specifice unității de competență corespunzătoare modulului de anatomie patologică;
7.2 Obiectivele specifice	La finalizarea disciplinei studentul(a) va fi capabil(ă) să-și însușească ABILITĂȚILE COGNITIVE , care le vor permite: <ul style="list-style-type: none">▪ să recunoască leziunile fundamentale▪ să cunoască mecanismele de bază care conduc la apariția leziunilor▪ să descrie microscopic și macroscopic leziunile elementare▪ să deducă relația dintre diferite leziuni tisulare▪ să aplice noțiunile de morfopatologie în context clinic▪ să utilizeze termenologia medicală corectă▪ să integreze cunoștințele teoretice și practice dobândite la disciplina de anatomie patologică cu cele obținute de la alte discipline fundamentale și clinice;

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ să comunice clar, riguros cunoștințele căpătate sau rezultatele obținute; ▪ să emită ipoteze de lucru și să le verifice <p>DEPRINDERI PRACTICE</p> <ul style="list-style-type: none"> - Însușirea corectă a terminologiei medicale - Recunoașterea leziunilor elementare patologice - Descrierea microscopică și macroscopică a leziunilor - Să stabilească legăturile existente între leziunile observate - Analizarea și coroborarea datelor anatomopatologice cu cele clinice și cu rezultatele explorărilor complementare <p>ATITUDINI</p> <ul style="list-style-type: none"> -să fie deschiși spre dobândirea de repere morale, formarea unor atitudini profesionale și civice, care să permită studenților să fie corecți, onești, neconflictuali, cooperanți, înțelegători în fața suferinței, disponibili sa ajute oamenii, interesați de dezvoltarea comunității; - să cunoască, să respecte și să contribuie la dezvoltarea valorilor morale și a eticii profesionale; - să învețe să recunoască o problemă atunci când se ivește și să ofere soluții responsabile pentru rezolvarea ei. - să recunoască și să aibă respect pentru diversitate și multiculturalitate; - să aibă sau să învețe să-și dezvolte abilitățile de lucru în echipă; - să comunice oral și în scris cerințele, modalitatea de lucru, rezultatele obținute, să se consulte cu echipa; - să se implice în acțiuni de voluntariat, să cunoască problemele esențiale ale comunității. - să aibă deschiderea către învățarea pe tot parcursul vieții, -să conștientizeze necesitatea studiului individual ca bază a autonomiei personale și a dezvoltării profesionale; -să valorifice optim si creativ propriul potential în activitățile colective; - să știe să utilizeze tehnologia informației și comunicării; - să aibă inițiativă, să se implice în activitățile educative și științifice ale disciplinei
--	---

8. CONȚINUTURI

8.1 Curs (unități de conținut)	Nr. ore
Tema 1: Introducere. Agresiunile și posibilitățile reacționale ale organismului	1
Incadrarea anatomiei patologice în contextul științelor biomedicale; obiectul de studiu, evoluția istorică și importanța morfopatologiei ; metode de lucru în morfopatologie; Generalități. factori patogeni. căi de agresiune; reacții patologice generale ale țesuturilor și organelor la diverse agresiuni (tulburări de dezvoltare, tulburări metabolice, tulburări circulatorii, procese inflamatorii, creșteri anormale, procese tumorale).	
Tema 2: Leziuni elementare ale celulelor	1
Răspunsul celular la agresiune – dinamica agresiunii celulare; privire analitică a leziunilor elementare ale celulei și modificările patologice celulare ce rezultă din perturbările celor trei mari funcții celulare (metabolism, reproducere și diferențiere celulară) Modificări patologice cantitative: atrofia și hipertrofia Modificări patologice calitative: degenerescenta celulară	
Tema 3: Leziuni elementare ale spațiilor intercelulare	1
Metamorfoza, impregnarea, matricei extracelulare, degenerescenta hialină, amiloidă, fibrinoidă r	
Tema 4: Leziuni elementare ale țesuturilor	1
Hipertrofia și hiperplazia, atrofia, metaplazia, displazia, apoptoza și necroza	

Tema 5: Leziuni prin tulburarea metabolismului glucidic și lipidic	1
Glicogenoze, mucoviscidoza, diabetul zaharat Steatoza și lipomatoza, ateromatoza	
Tema 6: Leziuni prin tulburarea metabolismului proteic, mineral și pigmentilor	1
Leziuni prin tulburarea metabolismului aminoacizii, guta Leziuni prin tulburarea metabolismului pigmenti endo și exogeni Leziuni prin tulburarea metabolismului calciu, fier	
Tema 7: Tulburările circulației sanguine	1
Tulburările de volum și distribuție a sângelui : hiperemie și congestia, hemoragii;	
Tema 8: Tulburările circulației sanguine	1
Tulburări circulației de natură obstructivă: tromboza, embolia, ischemia, infarctul.	
Tema 9: Tulburările circulatorii	1
Tulburările circulației limfaticе Tulburările circulației lichidelor din spațiile interstițiale – edemele	
Tema 10: Inflamația, Inflamația acută	1
Generalități, istoric, definiție, terminologie Inflamația acută: dinamica inflamației acute (modificări vasculare, fenomene celulare, mediatorii chimici ai inflamației); varietăți morfologice ale inflamației acute: catarală, seroasă, fibrinoasă, purulentă, hemoragică, necrotizantă; evoluția inflamației acute	
Tema 11: Inflamația cronică	1
Dinamica inflamației cronice (infiltrarea cu mononucleare, refacerea țesuturilor prin fibroză); varietăți morfologice ale inflamației cronice (difuză, granulomatoasă); tuberculoza (patogenie, dinamica inflamației tuberculoase, aspecte macroscopice);	
Tema 12: Inflamația	1
Procesul de regenerare și reparare-organizare: regenerarea, reparare/organizare, varietăți morfologice ale vindecării	
Tema 13: Neoplazia	1
Generalități, limite, definiție, terminologie, clasificare Tumori benigne: terminologie, caractere biomorfologice (macroscopie, microscopie, evoluție)	
Tema 14: Tumori maligne	1
Terminologie, caractere biomorfologice (macroscopie, microscopie, evoluție), evoluția procesului canceros (inițierea procesului canceros, faza de extindere locală și regională, faza de diseminare și metastazare), etiopatogenia cancerelor Clasificarea tumorilor. Principalele tipuri de tumori: tumori epiteliale, tumori mezenchimale, tumori nervoase, tumori ale sistemului melanocitar, tumori disembrioplazice, tumori cu histogeneza nesigura	

BIBLIOGRAFIE	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Simionescu C, Mărgăritescu Cl, Ciurea R, Stepan A, Florescu M, Andreiana B, Badiu AM. Morfopatologie, Editura Medicală Universitară, 2020, 467p, ISBN 978-973-106-344-7. 2. Simionescu Cristiana, Mărgăritescu Claudiu, Raluca Ciurea, Alex Stepan Morfopatologie generala-curs, Editura Medicală Universitară Craiova, Craiova, 2018, ISBN 978-973-106-292-1, 212pg 3. Simionescu Cristiana, Claudiu Mărgăritescu, Ciurea Raluca, Stepan Alex Morfopatologie specială-curs, Editura Medicală Universitară Craiova, Craiova, 2018, ISBN 978-973-106-299-0, 262pg. 4. Vinay Kumar, Abul K. Abbas. Bazele Morfologice si Fiziopatologice ale Bolilor - Robbins PATOLOGIE, editia a IX-a, Ed. Callisto, Bucuresti, 2015, 960p, ISBN: 9786068043166. 5. Cotran RS., Robbins SL, Robbins and Cotran Pathologic Basis of Disease (2010), W.B. Saunders Company, (format electronic). 6. Rubin E, Reisner HM. (2009), Essentials of Rubin's pathology, 5th Edition, Lippincott Williams & Wilkins (format electronic). 7. Kumar V, Cotran RS., Robbins SL (2007), Robbins basic pathology, ed7, W.B. Saunders Company. 8. Underwood JCE (2007), General and systematic pathology, Part 1: Basic pathology, fourth ed., Churchill Livingstone 9. Florescu M, Simionescu C, Mărgăritescu Cl. (2005), Anatomie patologică generală și sistemică, Ed. Medicală Universitară. 10. Bogdan F, Florescu M, Groza I, Simionescu C, Necropsia practică, Ed. Augusta Timișoara, 2000, ISBN 973-8039-42-8. 11. Macfarlane PS., Reid R, Callander R (2000), Illustrated Pathology (Paperback), 5th edition, Churchill Livingstone. 	
CONȚINUTUL LUCRĂRILOR PRACATICE: PROGRAMĂ ANALITICĂ	
F1. LP1. Introducere în Morfopatologie; generalități. Metode de lucru în Anatomia patologică: citologia; histopatologia; examenul extemporaneu; imunohistochimia;	1
F1. LP2. Necropsia (I): Moartea (definiție, semnele morții), demonstrație	1
F1. LP3. Necropsia (II): protocolul de necropsie- diagnosticul anatomo-patologic; cauzele morții; certificatul constatator al morții - completare; semiologie anatomo-patologică; clasificarea leziunilor..	1
.F1. LP4. Leziuni elementare celulare, interstițiale, tisulare (i): degenerescenta granulară și granulo-vacuolară – hepatocit, epiteliu tubular renal; necroza tubulară acută; glicogenoza - ficat; steatoza - ficat; hemosideroza - ficat; boala gaucher - splină; boala niemann pick - splină; ateromatoza	1
F1. LP5. Leziuni elementare celulare, interstițiale, tisulare (II): cheloid-tegument; degenerescenta hialină: corp albicans-ovar; pielonerfită cronică; leiomiobrom uterin); amiloidoza-rinichi; degenerescentă fibrinoidă-nodul reumatoid; necroza de coagulare-infarct recent rinichi, miocard; necroza de lichefacție - abces hepatic; citosteatonecroza-pancreas; necroza de cazeificare- tuberculoză pulmonară, necroza tumorală.	1
F1. LP6. Aspecte macroscopice ale leziunilor elementare: hipertrofia și atrofia tisulară; ateromatoza..	1
F1. LP7. Leziuni inflamatorii (I): inflamație acută fibrinoasă- pericardita acută fibrinoasă; inflamație acută supurată- meningită acută purulentă; inflamație acută supurată circumscrișă- abces hepatic.	1

F1. LP8. Leziuni inflamatorii (II): inflamație cronică difuză- salpingită cronică xantomatoasă; țesutul de granulație; inflamație cronică granulomatoasă- granulom de corp străin; granulomul tuberculos	
F1. LP9. Aspecte macroscopice ale unor leziuni inflamatorii.	1
F1. LP10. Leziuni circulatorii (I): edem pulmonar acut; ficat de stază; plămân de stază tromb arterial organizat – artera coronară	1
F1. LP11. Leziuni circulatorii (II): infarct miocardic recent; infarct miocardic pe cale de organizare; infarct miocardic cicatricial; infarct renal recent; infarct pulmonar recent	
F1. LP12. Diferite aspecte macroscopice ale leziunilor circulatorii în diferite țesuturi și organe	1
F1. LP13. Leziuni tumorale benigne aspecte microscopice si macroscopice (neoplazia)(I): polip rectal; papilom cutanat; tumora mixtă a glandelor salivare (adenomul pleomorf); leiomiom uterin; fibroadenom mamar; lipom hemangiom arteriolar cutanat.	1
F1. LP14. Leziuni tumorale maligne aspecte microscopice si macroscopice (neoplazia)(II): carcinomul "in situ"; microcarcinomul – col uterin; carcinomul scuamos - plămân; carcinomul bazocelular - tegument adenocarcinom de colon; fibrosarcom; leiomiosarcom; metastază ganglionara de carcinom.	1
BIBLIOGRAFIE 1. Simionescu C, Mărgăritescu C , Foafă C, Ciurea R, Stepan A, Atlas virtual de morfopatologie, http://www.umfcv.ro/medicina,atlas-de-morfopatologie-disciplina-morfopatologie 2. Edward C. Klatt . Robbins and Cotran Atlas of Pathology, Fourth Edition, Elsevier, Amsterdam, 2020, 608p, SBN-13: 9780323640183; ISBN-10: 0323640184. 3. Simionescu Cristiana, Mărgăritescu Claudiu , Ciurea Raluca, Stepan Alex. Lucrări practice de morfopatologie, Editura Medicală Universitară Craiova, Craiova, 2018, ISBN 978-973-106-301-0, 151pg. 4. Riede UN, Werner M (2004), Color Atlas of Pathology, Thieme Stuttgart New York.. 5. Rose AG. (2008), Atlas of Gross Pathology with Histologic Correlation, University of Minnesota, Cambridge University Press, The Edinburgh Building, Cambridge CB2 8RU, UK, (format electronic). 6. Sajin M (2000), Anatomie Patologica macroscopica, Ed. Cerma, Bucuresti.	

9. COROBORAREA CONȚINUTURILOR DISCIPLINEI CU AȘTEPTĂRILE REPREZENTANȚILOR COMUNITĂȚII EPISTEMICE, ASOCIAȚIILOR PROFESIONALE ȘI ANGAJATORI REPREZENTATIVI DIN DOMENIUL AFERENT PROGRAMULUI

Disciplina de Anatomie patologică este o disciplină fundamentală, obligatorie pentru ca un student să devină medic

Cunoștințele, deprinderile practice și atitudinile învățate la această disciplină ofera baza de studiu pentru celelalte discipline clinice, constituind fundamentul pentru înțelegerea semnelor și simptomelor bolilor, a etiologiei și patogeniei acestora, furnizand totodată informatii privind atitudinea terapeutica, prognosticul si evolutia bolnavilor.

10. REPERE METODOLOGICE

Forme de activitate	Tehnici de predare / învățare, materiale, resurse: expunere, curs interactiv, lucru în grup, învățare prin probleme/proiecte etc.
Curs	Se folosesc următoarele metode combinate: prelegerea, dezbaterea, problematizarea
Lucrari practice	Se folosesc următoarele metode combinate: aplicații practice, studiu de caz, proiecte
Studiu individual	Înainte de fiecare curs și a fiecărei lucrari practice

11. PROGRAM DE RECUPERARE

	Nr. absențe care se pot recupera	Locul desfășurării	Perioada	Responsabil	Programarea temelor
Recuperări absențe	3	Disciplina de Morfopatologie, Corpul B, UMF Craiova	Ultima saptamana a semestrului	Asistentul de grupă	Cronologic, 2 teme/zi
Program de consultații/cerc științific studentesc	2 ore/saptamana/cadru didactic	Disciplina de Morfopatologie, Corpul B, UMF Craiova	Saptamanal	Toate cadrele didactice	Tema din saptamana respectiva
Program pentru studenții slab pregătiți	2 ore/săptămăna	Disciplina de Morfopatologie, Corpul B, UMF Craiova	Saptamanal	Toate cadrele didactice	Tema din saptamana respectiva

12. EVALUARE

Forma de activitate	Evaluare			Procent din nota finală
	Formativă	Periodică	Sumativă	
Curs	-	X		5%
Lucrări practice	X	X		25%
Examen			X	50%
Verificările periodice		X	-	20%
Prezența la curs				

13. PROGRAME DE ORIENTARE SI CONSILIERE PROFESIONALĂ

Programe de orientare și consiliere profesională (2 ore/lună)		
Programare ore	Locul desfășurării	Responsabil
Ultima zi de vineri a fiecărei luni, la ora 8.00	Disciplina de Morfopatologie, Corpul B, UMF Craiova	Toate cadrele didactice

Data avizării în departament: septembrie 2024

Șef de departament,

Coordonator program de studii,

Titular disciplină,

Prof.univ. Dr. Dana Maria Albulescu

Prof Univ. Dr. Mărgăritescu Claudiu